

Utvalg: Kommunestyret

Møtedato: 30.10.2014
Tid: Kl. 19.30
Sted: Os kommunehus - Storstuggu

SAKSLISTE

SAK NR. INNHOLD

- 28/14 TERTIALRAPPORT 2 2014
- 29/14 SAMARBEIDSAVTALE MED RØROSREGIONEN
NÆRINGSHAGE
- 30/14 SØKNAD TIL NÆRINGSFOND - VEKST OG UTVIKLING I OS
- 31/14 KONSEKVENsutredning AV ENDRING AV
SKOLESTRUKTUR
- 32/14 ORGANISERING AV INTERKOMMUNALT UTVALG MOT
AKUTT FORURENSING (IUA)
NY SAMARBEIDSAVTALE OG VEDTEKTER
- 33/14 ORGANISERING SØR-TRØNDELAg 110-SENTRAL
- 34/14 TILDELING AV ENERETT PÅ SEPTIKTØMMING OG
BEHANDLING AV KOMMUNALT SLAM
- 35/14 FELLES UTREDNING OM FREMTIDIG
KOMMUNESTRUKTUR I FJELLREGIONEN

**Innkallinga gjelder kun medlemmene. Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling
De øvrige mottar sakspapirene til orientering. Møtet er åpent for publikum.
Eventuelle forfall bes meldt til sentralbordet, tlf. 62 47 03 00 snarest.**

Kl 19.30: Presentasjon av utkast til ny kommuneplan for Os kommune v/kommuneplanlegger

Os 23.10.2014

Vær oppmerksom på at den enkelte representant selv er ansvarlig for å følge med på eventuell inhabilitetsproblematikk i den enkelte sak. Den enkelte representant **må** selv kontrollere om det foreligger inhabilitet i noen saker og eventuelt varsle om dette.

Dette uavhengig av om det har vært inhabilitet ved tidligere behandlinger av saken(e).

Gruppemøter:

Os SP: Tirsdag 28.10.2014 kl. 19.30 i "Storstuggu".

Os AP : Tirsdag 28.10.2014 kl. 19.30 i "Oppistuggu".

Os SV: Tirsdag 28.10.2014 kl. 19.30 i "Bortistuggu".

Sak 28/14
TERTIALRAPPORT 2 2014

Arkiv: 212

Arkivsaksnr.: 14/920

Saksbehandler:

Gerard Kort

Behandling av saken:

Saksnr.	Utvalg
60/14	Formannskapet
28/14	Kommunestyret

Møtedato

22.10.2014

30.10.2014

Vedlegg:

Tertialrapport 1 2014

Oversikt låneportefølje pr 31.8.2014

Aldersfordelt kundereskontro pr 19.9.2014

Andre dokumenter i saken:

Saksopplysninger:

Det foreligger utarbeidet tertialrapport pr 2. tertial i 2014.

Rapporten er utarbeidet av administrasjonen og legges fram til politisk behandling.

Rapporten inneholder rådmannens kommentar og en gjennomgang på alle virksomheter.

Også er det utarbeidet en oversikt på investeringene hittil og en oversikt over Os kommunes låneportefølje pr. 31.8.2014

Vi har, som tidligere, tatt med en oversikt på kundefordringer for å kunne vise til utviklingen på dette området.

Saksvurdering:

DRIFT:

Det er et underskudd på om lag kr. 150 000,- pr 2. tertial.

Dette er kommentert i tertialrapporten. Prognosen for 2014 tilsier at det realistiske overforbruket ligger på ca. kr. 1 150 000,-

Største avvik kommer fra skattesvikt på nasjonalt nivå. Nyeste anslagene peker på et avvik på landsbasis på om lag 2,1 Mrd. Dette er noe som alle kommuner må ta høyde for i 2014. Hvis vi ser isolert på driftsbudsjettet (dvs. rammeområdene hvor tjenestene produseres inkl. sentraladministrasjon), ser vi en sterk forbedring i prognosen for 2014, sammenlignet med situasjonen pr 1. tertial.

Skolene ser ut til å kunne komme i balanse med regnskap for 2015.

Omsorgstjenesten har nettopp fått melding om at ordningen for Ressurskrevende tjenester blir uendret på 80 % refusjon. Dette gir oss en bra fordel fra 1. tertial med ca. kr. 0,5 mill (i budsjettet hadde vi regnet med 75 % refusjon).

Teknisk ser ut til å ha forbedret sin kontroll på regnskapet, men vi må sørge for fortsatt dialog mellom ledelsen og administrasjon for å kunne sørge for et tilfredsstillende resultat ut året. Vi har kommet et stykke videre med selvkostberegninger, dette vil bli bruk i budsjettforslaget for 2015 for gebyrer og betalingssetter.

Helse skulle kunne gå ut i balanse for 2014.

Barnehager ser ut til å kunne komme ut med ca. 0,5 mill. i pluss. Dette kan kompensere for underskudd på Sentraladministrasjonen (IKT prosjekter).

Vi har ingen forslag for revideringer i driftsbudsjettet for 2014.

INVESTERINGER:

Vi har lagt ved en investeringsoversikt til og med august. Investeringene går etter plan.

Vi fikk tilsagn på tilskudd på 23 % tilsv. kr. 3,7 mill for Litjmyrmoen prosjektet fra Husbanken. Dette var lavere enn vi hadde håpet på. Tilskuddmidlene blir først utbetalt ved prosjektets ferdigstillelse.

Både Søstergata 7 og 8 ble kjøpt og kan bidra til en god sentrumsutvikling. Søknad om tilskudd for sentrumsutvikling blir behandlet i Fylkesrådet i oktober, vi avventer svar om eventuelle midler (vi har søkt om kr. 6 mill)

Vi må endre tilskuddet fra Husbanken i investeringsbudsjettet for 2014. Det ble lagt inn på 2014, men vi får tilskuddet først i 2015, når prosjektet er ferdigstilt.

VEDLEGG INVESTERINGSPROSJEKTER i kr 1 000,-

Hovedoversikt investeringsbudsjett	2014	2015	2016	2017
Investering	13 525	13 810	4 435	7 410
Lån	9 095	13 360	3 960	6 910
Bruk av ubrukte lån fra tidligere år	-	-	-	-
Tilskudd	4 000	-	-	-
Bruk av drift	430	450	475	500
Renter	65	510	923	1 130
Avdrag	-	470	1 133	1 496
Sum utgifter driftsbudsjett	495	1 430	2 531	3 125

Innstilling:

Kommunens Tertialrapport for jan-april 2014 tas til etterretning. Låneopptak for 2014 økes med kr. 3 250 000,- for mellomfinansiering av Husbanktilskuddet for Litjmyrmoen boligprosjekt. Nye investeringsrammer:

VEDLEGG INVESTERINGSPROSJEKTER i kr 1 000,-

Hovedoversikt investeringsbudsjett	2014	2015	2016	2017
Investering	13 525	13 810	4 435	7 410
Lån	9 095	13 360	3 960	6 910
Bruk av ubrukte lån fra tidligere år	-	-	-	-
Tilskudd	4 000	-	-	-
Bruk av drift	430	450	475	500
Renter	65	510	923	1 130
Avdrag	-	470	1 133	1 496
Sum utgifter driftsbudsjett	495	1 430	2 531	3 125

Behandling i Formannskapet 22.10.2014:

Innstillingen enstemmig vedtatt (7-0).

Vedtak i Formannskapet 22.10.2014:

Kommunens Tertialrapport for jan-april 2014 tas til etterretning. Låneopptak for 2014 økes med kr. 3 250 000,- for mellomfinansiering av Husbanktilskuddet for Litjmyrmoen boligprosjekt. Nye investeringsrammer:

VEDLEGG INVESTERINGSPROSJEKTER i kr 1 000,-

Hovedoversikt investeringsbudsjett	2014	2015	2016	2017
Investering	13 525	13 810	4 435	7 410
Lån	9 095	13 360	3 960	6 910
Bruk av ubrukte lån fra tidligere år	-	-	-	-
Tilskudd	4 000	-	-	-
Bruk av drift	430	450	475	500
Renter	65	510	923	1 130
Avdrag	-	470	1 133	1 496
Sum utgifter driftsbudsjett	495	1 430	2 531	3 125

Utskrift til:

Virksomhetene, Revisjon Fjell IKS, Økonomiavdeling

Sak 29/14

SAMARBEIDSAVTALE MED RØROSREGIONEN NÆRINGSHAGE

Arkiv: 026

Arkivsaksnr.: 14/875

Saksbehandler:

Arne Svendsen

Behandling av saken:

Saksnr.	Utvalg
56/14	Formannskapet
29/14	Kommunestyret

Møtedato

22.10.2014

30.10.2014

Vedlegg:

Samarbeidsavtale med kommune

Andre dokumenter i saken:

25.09.2014 SAMARBEIDSAVTALE MED RØROSREGIONEN NÆRINGSHAGE OG OS
KOMMUNE

Saksopplysninger:

Rørosregionen Næringshage AS er et innovasjons- og utviklingselskap som skal arbeide for vekst og nyskaping for og i næringslivet. Arbeidet har både et bedriftsrettet perspektiv som skal bidra til levedyktige bedrifter og et samfunnsøkonomisk perspektiv som skal bidra til økt regional verdiskaping og bosetting.

Rørosregionen Næringshage AS åpner nå for å utvide sitt virksomhetsområde til hele Nord-Østerdalen.

Det er to forutsetninger som må ligge til grunn for at bedrifter i kommunen kan bli næringshagebedrifter / målbedrifter i Rørosregionen Næringshage AS.

1. Kommunen må kjøpe seg inn i Rørosregionen Næringshage AS med en minimum eierandel på 5-10 aksjer a kr 1.000,- per stk. Det åpnes for en større eierandel.
2. Kommunen må signere en samarbeidsavtale med Rørosregionen Næringshage AS.

Samarbeidsavtalen må være signert av kommunen innen 1. november 2014. Samtidig bør det være avklart hvor stor eierandel i selskapet kommunen ønsker å gå inn med. En rettet emisjon vil bli gjennomført før jul 2014.

Gjennom samarbeidsavtalen vil kommunen tydeliggjøre at Rørosregionen Næringshage AS er et viktig virkemiddel for næringsutvikling i kommunen. En signering av avtalen åpner for at bedrifter i kommunen kan bli målbedrifter i næringshagen og en del av det regionale næringshagenettverket.

Saksvurdering:

Os kommune kjøpte tidligere næringstjenester fra Næringssservice som var en del av Fjellregionen Næringshage. Denne tjenesten ble lagt ned i 2011. Etter det har kommunen kjøpt rådgivende næringstjenester av Heidtmann Consulting AS, som vi har en avtale med frem til april 2015.

Det åpnes nå for at Rørosregionen Næringshage AS kan bli en felles næringshage for hele Fjellregionen. Dette er et initiativ som kommunen bør støtte da næringslivet i regionen i enda større grad kan delta i felles nettverk og i felles utviklingsprosjekter. Rørosregionen Næringshage vil også opparbeide seg en regional innsikt i næringslivets utfordringer og behov. I tillegg vil næringshagen ha en meget god kompetanse på ulike offentlige

støtteordninger og vil bidra til at offentlige ressurser kommer næringslivet i Fjellregionen til gode.

Innstilling:

Os kommune inngår den forelagte samarbeidsavtale med Rørosregionen Næringshage AS. Rådmannen får fullmakt til å signere avtalen.

Os kommune ønsker å kjøpe seg inn i Rørosregionen Næringshage AS ved kjøp av 20 aksjer á kr 1.000 pr. aksje. Kjøpet finansieres fra næringsfondet.

Hjemmel:

Budsjettpost:

UTGIFTER:

FINANSIERING: Næringsfondet

Utskrift til:

Rørosregionen Næringshage, Tollef Bredalsvei 13, 7374 RØROS

Behandling i Formannskapet 22.10.2014:

Innstillingen enstemmig vedtatt (7-0).

Vedtak i Formannskapet 22.10.2014:

Os kommune inngår den forelagte samarbeidsavtale med Rørosregionen Næringshage AS. Rådmannen får fullmakt til å signere avtalen.

Os kommune ønsker å kjøpe seg inn i Rørosregionen Næringshage AS ved kjøp av 20 aksjer á kr 1.000 pr. aksje. Kjøpet finansieres fra næringsfondet.

Hjemmel:

Budsjettpost:

UTGIFTER:

FINANSIERING: Næringsfondet

Utskrift til:

Rørosregionen Næringshage, Tollef Bredalsvei 13, 7374 RØROS

Sak 30/14

SØKNAD TIL NÆRINGSFOND - VEKST OG UTVIKLING I OS

Arkiv:

Arkivsaksnr.: 14/922

Saksbehandler:

Gerard Kort

Behandling av saken:

Saksnr.**Utvalg**

59/14

Formannskapet

30/14

Kommunestyret

Møtedato

22.10.2014

30.10.2014

Vedlegg:

Strategiplan, " Investere, jobbe og bo i Os"

Andre dokumenter i saken:

13.10.2014 SØKNAD TIL NÆRINGSFOND - VEKST OG UTVIKLING I OS

Saksopplysninger:

Det foreligger søknad om midler fra kommunens næringsfond fra Os Næringsforum og Tolga Os Sparebank. Søknaden er på kr. 350 000,- pr år i en periode av 3 år.

Midlene skal gå til næringsutvikling for Os og skal omfatte følgende oppgaver:

- Vurdering og gjennomføring av tiltak for næringsutvikling i Os og delfinansiering av disse.
- 1.-linjetjenesten for næring (lavterskeltilbud med 2 gratis timer bistand).
- Koordinering av det regionale apparatet for næringsutvikling og kommunens næringsliv.
- Være en solid og forutsigbar samarbeidspartner for de regionale næringsssjefene.
- Samle og kanalisere informasjon av interesse for næringslivet.

For å ivareta disse oppgavene skal det opprettes et privat eid aksjeselskap, hvor næringslivet selv har ansvar for målrettet jobbing mot konkrete mål.

Som hovedmål er det satt 40 nye arbeidsplasser og 80 flere innbyggere innen 2017.

Driften skal bæres av Os kommune, Tolga Os sparebank og næringslivet.

Saksvurdering:

Os kommune står foran store strategiske valg i en spennende tid. Der hvor det er tydelig at pilene peker nedover for befolkningsutviklingen, må vi prøve å snu denne trenden.

På flere av våre politiske møter har administrasjonen drøftet befolkningsutviklingen sammen med politikere og det er stor enighet i at folk ikke bare flytter hit av seg selv. De etablerer seg hvor det finnes jobber og boligtilbud.

Økt næring skaper arbeidsplasser som tiltrekker arbeidstakere, eventuelt med sine familier. Os kommune har en viktig rolle i denne prosessen til å dra i gang den, men det hovedansvaret må ligge ved næringslivet selv. Det prosjektet som er skissert her, sikter nettopp på å gjøre dette. Ved å dra i gang et prosjekt med klare mål, 40 nye arbeidsplasser og 80 nye innbyggere innen 2017, har næringslivet selv kommet med et godt initiativ.

Nyetablerere får 2 timer gratis bistand fra 1.-linjetjenesten og blir veiledet gjennom oppstartsfasen, og Os kommune ivaretar dermed sin hovedoppgave innenfor

næringsutvikling. Videre tar prosjektet seg av informasjon og koordinering mot eksisterende næringsliv og kommer med en tiltaksplan som legges fram til kommunen.

For å lykkes med et slikt prosjekt er det sjølsagt viktig at alle aktører, men ikke minst Os kommune innser at dette er det beste alternativet. Som kommunen har praktisert sin forvaltning de siste årene har vært lite forutsigbart og kunne resultere i mange ulike støttetiltak til prosjekter som var av varierende kvalitet. Likevel har disse bare til en viss grad vært del av en helhetlig plan med klare målsetninger.

At næringslivet nå vil ta over initiativet for næringsutvikling er positivt. Kommunen sparer seg for mye saksbehandlingstid og kan operere mye effektivere gjennom et næringseid og næringsrettet AS.

Os kommune gir med en positiv innstilling bort en stor del av den årlige bevilgning på (2014) kr. 470.000,- og en del av denne bevilgningen er allerede øremerket for medlemskapet i Destinasjon Røros. (175.000,-) pluss at vi har vedtatt å finansiere regionrådet i Fjellregionen med kr. 59,- pr innbygger for en periode på 3 år. (tilsvarende ca. 120.000,-/år). Dette resulterer i at Os kommune går med ca. kr. 175 000,- i underskudd i en periode. Saldoen på næringsfondet er på om lag kr. 2,1 mill. pr i dag.

Administrasjonen mener at prosjektet er såpass viktig i en strategisk fase for utvikling av kommunen at vi må kunne akseptere en kort periode med netto merforbruk av næringsfondsmidler. Dette arbeidet kommer sammen med regionalt næringsarbeid og bør skape en helhet i behandling av næringsrettede tiltak. Likevel betyr dette også at kommunen ikke har mye rom for å støtte enkeltprosjekter til nyetablering.

Prosjektet kan ifølge næringsfondets vedtekter §5 finansieres for 100 % med midler fra næringsfond, siden det gjelder kommunale næringsrettede tiltak.

Administrasjonen gir en positiv innstilling til prosjektet og fremmer innstillingen med 100 % støtte fra næringsfond over en periode på 3 år med kr. 350 000,- pr år.

Innstilling:

Et aksjeselskap for "Vekst og Utvikling i Os" støttes med kr. 350 000,- pr år i en prosjektperiode på 3 år (2015, 2016, 2017).

Selskapet skal ivareta kommunens 1. linjetjeneste og årlige handlingsplaner legges frem til drøftelser med formannskapet.

Det gis ikke anledning til samfinansiering med midler fra KRD, IN eller fylkeskommune.

Utbetaling av støtten kan skje når anmodning om utbetaling er sendt. 25 % av den årlige støtten kan utbetales i forskudd pr kvartal.

Os kommune vil i denne prosjektperioden ikke innvilge støtte til andre næringsprosjekter i kommunen. Interkommunale næringsprosjekter vil fremmes til behandling som tidligere.

Hjemmel:

Budsjettpost:

UTGIFTER: 147000.4250.325

FINANSIERING: 2510801401

Behandling i Formannskapet 22.10.2014:

Birgit Wikan Berg og Arnfinn Nergård ba om å få vurdert sin habilitet. Formannskapet diskuterte habilitetsspørsmålet under ledelse av Per Ousten og begge to ble funnet habile i saken.

Tilleggsforslag fra Birgit Wikan Berg:

Årsregnskap og rapport over utbetalte tilskudd og utførte tjenester til næringslivet framlegges for kommunestyret årlig innen utgangen av juni.

Innstillingen enstemmig vedtatt (7-0).

Tilleggsforslaget enstemmig vedtatt (7-0).

Vedtak i Formannskapet 22.10.2014:

Et aksjeselskap for "Vekst og Utvikling i Os" støttes med kr. 350 000,- pr år i en prosjektperiode på 3 år (2015, 2016, 2017).

Selskapet skal ivareta kommunens 1. linjetjeneste og årlige handlingsplaner legges frem til drøftelser med formannskapet.

Årsregnskap og rapport over utbetalte tilskudd og utførte tjenester til næringslivet framlegges for kommunestyret årlig innen utgangen av juni.

Det gis ikke anledning til samfinansiering med midler fra KRD, IN eller fylkeskommune.

Utbetaling av støtten kan skje når anmodning om utbetaling er sendt.
25 % av den årlige støtten kan utbetales i forskudd pr kvartal.

Os kommune vil i denne prosjektperioden ikke innvilge støtte til andre næringsprosjekter i kommunen. Interkommunale næringsprosjekter vil fremmes til behandling som tidligere.

Hjemmel:

Budsjettpost:

UTGIFTER: 147000.4250.325

FINANSIERING: 2510801401

Utskrift til:

Os Næringsforum, v/Helge Kokvoll, 2550 OS I ØSTERDALEN

Tolga Os Sparebank, v/Arne Sund, 2550 OS I ØSTERDALEN

Revisjon Fjell IKS

Økonomiavdeling

Hedmark Fylkeskommune, næring og nyskapning

Sak 31/14

KONSEKVENsutREDNING AV ENDRING AV SKOLESTRUKTUR

Arkiv:

Arkivsaksnr.: 14/903

Saksbehandler:

Arvid Keskitalo

Behandling av saken:

Saksnr. Utvalg

31/14 Kommunestyret

Møtedato30.10.2014

Vedlegg:

03.10.2014 UTSKRIFT AV E-POST- KONSEKVENsutREDNING AV ENDRING AV SKOLESTRUKTUR FRA MINSAK.NO

Andre dokumenter i saken:

03.10.2014 KONSEKVENsutREDNING AV ENDRING AV SKOLESTRUKTUR - EN NY SAK FRA MINSAK.NO

Saksopplysninger:

REALITETSBEHANDLING betyr i denne sammenheng at kommunestyret skal ta stilling til om konsekvensutredning skal iverksettes.

Bakgrunn:

Denne saken er sendt elektronisk til Os kommune fra MinSak.no. Saken har oppstått som et Innbyggerinitiativ etter kommunelovens § 39a. Paragrafen lyder som følger:

- "1. Kommunestyret eller fylkestinget plikter selv å ta stilling til et forslag som gjelder kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, dersom minst 2 prosent av innbyggerne, alternativt 300 i kommunen eller 500 i fylket, står bak forslaget.*
- 2. Kommunestyret eller fylkestinget skal ta stilling til forslaget senest 6 måneder etter at det er fremmet. Initiativtakerne skal informeres om de avgjørelser som treffes og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.*
- 3. Et forslag med samme innhold kan ikke fremmes to ganger i løpet av samme valgperiode. Et forslag kan heller ikke settes frem på nytt før det er gått fire år siden forslaget sist ble fremmet.*
- 4. Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragraf og som blir nedstemt i kommunestyret eller fylkestinget, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler."*

Saken hadde ved lukking av underskriftsperioden fått 83 underskrifter og ble umiddelbart sendt Os kommune.

Saken har fått tittelen "Konsekvensutredning av endring av skolestruktur" og er skrevet av Lill Anita J. Larsen. Lill Anita er bosatt i Os kommune. Rett utskrift av saksinnholdet :

”Vi krever at Os kommunestyre utreder de økonomiske og faglige konsekvensene ved å eventuelt legge ned Dalsbygda skole. Hvilke konsekvenser vil dette få for det totale fagtilbudet for alle barna i Os kommune. Hvilke konsekvenser vil dette medføre med tanke på reisetid og skyssutgifter for kommunen. Vil dette kunne frigjøre midler som vil kunne gi et kvalitativt bedre fagtilbud for alle elever i Os kommune. Vil dette bedre kunne utnytte de totale tilgjengelige lærerressursene til beste for alle elevene i Os kommune. Med tanke på befolkningsprognosene for Os kommune har kommunestyret noe annet reelt valg enn å utrede dette, dette er noe som tross alt er en del av helhetsbildet og kommunestyrets mandat er å forvalte fellesskapets midler på en best mulig måte til beste for alle befolkningsgrupper i kommunen uavhengig av alder og bosted. Vi krever ikke at Dalsbygda skole skal legges ned, vi krever bare at kommunen og kommunestyret konsekvensutreder alle sider av denne saken slik at uansett hva kommunestyret til slutt bestemmer for så er alle aspekter ved det endelige valget godt forankret i en grundig og reell konsekvensutredning.”

Saksvurdering:

I §39a i Kommune-loven heter det at kommunestyret selv plikter å ta stilling til et forslag som gjelder kommunens virksomhet dersom minst 2% av innbyggerne står bak forslaget.

Forslaget

Forslaget i denne saken er ikke direkte ført som et forslag, men som et krav; ”Vi krever at Os kommunestyre utreder...” Ut fra forståelsen av lovteksten skal et innbyggerinitiativ være et forslag som kommunestyret skal kunne ta stilling til ved vanlig stemmegivning, der flertallet bestemmer hvordan kommunestyret skal forholde seg til saken. Administrasjonen velger likevel å oppfatte initiativet som et forslag som tas til behandling.

Antall innbyggere

Saken har 83 underskrifter og ut fra et innbyggertall på 2010 er det godt over 2% av innbyggerne. Initiativet oppfyller lovens krav på dette punkt.

Saksbehandling

Under punkt 2. i §39a står det at kommunestyret skal ta stilling til saken innen 6 måneder etter at saken er fremmet. Os kommune mottok saken den 03.10.2014 og det tilsier at kommunestyret skal ha tatt stilling til forslaget innen 03.04.2015 og ikke at denne utredningen eventuelt skal være ferdig. Videre står det at initiativtakerne skal informeres om de avgjørelser som treffes og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget. Det første tiltaket i denne sammenheng er dette saksframlegget og administrasjonen velger å mene at vanlig prosedyre ved saksbehandling av kommunestyret med offentliggjøring av sakspapirer er tilstrekkelig informasjon i denne omgang. Om kommunestyret skulle gå inn for forslaget vil initiativtakerne ved forslagsstiller bli særskilt informert om videre saksgang. Et eventuelt avslag vil også bli informert om på vanlig måte.

Aktualitet

I følge §39 a, punkt 3, kan ikke et forslag fremmes flere ganger i samme valgperiode og det skal være minst 4 år siden sist forslaget ble stilt. Administrasjonen kan ikke finne at forslaget har vært stilt i inneværende valgperiode og heller ikke de siste 4 år regnet fra den 3.10.2014 da dette forslaget ble fremmet.

Klage

Et forslag etter denne paragraf kan ikke påklages ved et eventuelt avslag. Utfallet kan heller ikke påklages ut fra forvaltningslovens regler om enkeltvedtak da dette ikke kan betraktes som slikt.

Omfang og kostnader

Områder som forslaget vil skal utredes er å betrakte som et minimum. Forslaget innebærer en utredning av økonomiske og faglige konsekvenser i forhold til det totale fagtilbudet, tid og utgifter til skyss, frigjøring av midler som kan brukes til å styrke kvaliteten på fagtilbudet og bedre utnyttelsen av de totale lærerressursene.

Hva en slik utredning vil ta av tid og andre ressurser er vanskelig å vurdere på det nåværende tidspunkt. Utredningen vil måtte belyse flere områder enn de som er nevnt i forslaget for å kunne gi en god nok oversikt over samfunnsmessige effekter, kostnader og konsekvenser. Det kan være aktuelt å trekke inn eksterne ressurser for å kunne vurdere noen områder på en kvalitativt god nok måte. Dette gjelder spesielt det som går på samfunnsmessige konsekvenser som demografi, folkehelse og andre alternativer til offentlig skolegang.

Videre er det et uttalt mål administrativt at en eventuell nedleggelse av Dalsbygda skole ikke er aktuelt før elevtallet kommer under 35. Hvis prognosene slår til vil ikke dette skje før vi nærmer oss 2018. Det må da settes i gang en konsekvensutredning på samme måte som dette innbyggerinitiativet er et forslag på.

Elevtallet ved Os skole er synkende og vil ganske sikkert medføre at skolen blir en fådelt skole i overskuelig framtid. Det er i dag slik at elevtallet er på et nivå som gjør at skolen verken kan være fulldelt eller fådelt i alle aktiviteter og det gir utfordringer organisatorisk. Ved et fortsatt fallende elevtall vil det bli en mer forutsigbar organisering og jevnere gruppestørrelser.

Konklusjon

Forslaget fyller etter denne vurderingen KommuneLO §39 a om innbyggerinitiativ og kan tas opp til behandling. Etter en administrativ vurdering bør det settes av minst 6 måneder hvis en slik sak skal utredes. Det må også tas i betraktning at en konsekvensutredning likevel må gjøres om det blir slik at elevtallet tvinger fram en omstrukturering om noen år, kanskje under helt andre samfunnsmessige og økonomiske forhold enn de vi har i dag.

Innstilling:

Kommunestyret går inn for å avvente en konsekvensutredning til elevtallet ved Dalsbygda skole nærmer seg 35 elever.

Utskrift til:

Lill Anita J. Larsen, Dalsbygda skole, Os skole

Sak 32/14

ORGANISERING AV INTERKOMMUNALT UTVALG MOT AKUTT FORURENSING (IUA) - NY SAMARBEIDSAVTALE OG VEDTEKTER

Arkiv: 026

Arkivsaksnr.: 14/6

Saksbehandler:

Inge Ryen

Behandling av saken:

Saksnr. Utvalg

32/14 Kommunestyret

Møtedato

30.10.2014

Vedlegg:

1. Ny samarbeidsavtale
2. Nye vedtekter
3. Referat IUA årsmøte

Andre dokumenter i saken:

- 30.12.2013 ORIENTERING OM BEHOV FOR NY INTERKOMMUNAL SAMARBEIDSAVTALE FOR IUA SØR-TRØNDELAG
- 23.09.2014 MELDING OM POLITISK VEDTAK - ORGANISERING AV SØR-TRØNDELAG 110-SENTRAL - KOPI AV BREV TIL TRØNDELAG BRANN- OG REDNINGSTJENESTE IKS
- 08.10.2014 KOPI AV BREV TIL TRØNDELAG BRANN- OG REDNINGSTJENESTE:ORGANISERING SØR-TRØNDELAG 100-SENTRAL
- 08.10.2014 KOPI AV BREV:ORGANISERING INTERKOMMUNALT UTVALG MOT AKUTT FORURENSNING (IUA)- NY SAMARBEIDSAVTALE OG VEDTEKTER
- 09.10.2014 ORGANISERING SØR-TRØNDELAG 110-SENTRAL-MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 25.9.14

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Beredskapsstyret i IUA har lagt frem sak for sine deltakerkommuner om ny organisering på årsmøtet 30. april 2014, se vedlegg 3. Dette skyldes at nåværende organisering hittil ikke har vært iht. gjeldende lovverk. Ny organisering innebærer at eksisterende samarbeidsavtale sies opp, dernest vedtas ny samarbeidsavtale og nye vedtekter iht. kommuneloven § 27 Interkommunalt samarbeid.

Opprettelsen av IUA Sør-Trøndelag startet med en prosess i 1994 som endte med etablering i 1996. På bakgrunn av etableringen ble det utarbeidet en samarbeidsavtale. Samarbeidet ble etablert i samsvar med forurensingsloven og i samsvar med anbefalinger og retningslinjer fra Miljødirektoratet (tidligere SFT). Ved opprettelsen fikk Trondheim kommune tildelt et hovedansvar, og har siden den gang blitt sett på som en "administrasjonskommune" for IUA. Region IUA Sør-Trøndelag omfatter i dag samtlige kommuner i fylket, fire kommuner i Nord-Trøndelag og en i Hedmark, totalt 30 kommuner.

Ved etablering av det kommunale ansvarsområdet ble det konkludert med at Trondheim kommune ved Trondheim Brannvesen hadde nødvendig kompetanse og ble som følge av dette det utførende organ for utvalget.

Trøndelag brann- og redningstjeneste (TBRT) ble opprettet som IKS av 3 kommuner fra 1.1.2008; Malvik, Klæbu og Trondheim (vedtak i Bystyret 26.04.07, sak 31/07). Ved overgang til TBRT IKS fulgte sekretariatsoppgave og regnskap for IUA med inn i selskapet.

Samarbeidsavtalen fra 1996 angir ingen formell selskaps- eller organisasjonsmodell. Selskapets vedtekter fra 2012, kapittel 1 pkt. 1.1, sier at kommunen delegerer sine plikter gjennom kommuneloven (kml.) kapittel 5. Vedtektene oppfyller imidlertid ikke vilkårene i kml. kap. 5, jfr. § 27. Her heter det at kommunestyret i de respektive deltakerkommuner selv skal opprette og tildele avgjørelsesmyndighet til et samarbeid om interkommunalt styre. Vedtektene, vedtatt på årsmøtet 2012, er dermed sannsynligvis ikke tilstrekkelig for å etablere samarbeid iht. kommuneloven.

Gjeldende samarbeidsavtale § 2 og vedtekter pkt. 1.2 VIII sier følgende: *"Avtalen er ikke tidsavgrenset. Den kan sies opp etter vedtak i formannskap/kommunestyre. Oppsigelsestiden er 6 måneder, og oppsigelsen virker fra 1. januar påfølgende år. Avtalen kan reforhandles dersom en av kommunene (formannskap/kommunestyre) krever det."*

Saksvurdering:

Teksten med hensyn til oppsigelse av samarbeidsavtalen er uklar. Vi tolker teksten slik at man kan akseptere kortere oppsigelsesfrist, og at ny samarbeidsavtale og vedtekter er gjeldende fra 1.1.15 gjennom det foreslåtte vedtak. Denne tolkningen av eksisterende samarbeidsavtale vil verken ha økonomiske eller andre konsekvenser.

Innstilling:

1. Kommunestyret sier opp eksisterende samarbeidsavtale og vedtar ny samarbeidsavtale for Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensing (IUA) slik den fremgår av saken og dets vedlegg 1.
2. Kommunestyret vedtar nye vedtekter for Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensing (IUA) slik det fremgår av sakens vedlegg 2.
3. Ny samarbeidsavtale og nye vedtekter skal ha virkning fra 1.1.2015.

Utskrift til:

Sak 33/14
ORGANISERING SØR-TRØNDELAG 110-SENTRAL

Arkiv: M82

Arkivsaksnr.: 14/930

Saksbehandler:

Inge Ryen

Behandling av saken:

Saksnr. **Utvalg**

33/14 Kommunestyret

Møtedato

30.10.2014

Vedlegg:

1. Ny samarbeidsavtale for Sør-Trøndelag 110-sentral
2. Nye vedtekter for Sør-Trøndelag 110-sentral
3. Protokoll fra årsmøtet 2014 i Sør-Trøndelag 110-sentral

Andre dokumenter i saken:

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Årsmøtet i Sør-Trøndelag 110-sentral vedtok 29.4.2014 ny samarbeidsavtale og vedtekter iht. kommuneloven § 27, se vedlegg 3, som følge av at nåværende organisering ikke har vært iht. gjeldende lovverk. Det ble på årsmøtet også vedtatt igangsatt arbeid med å utrede et interkommunalt selskap (IKS) for Sør-Trøndelag 110-sentral. Organiseringen etter kommuneloven § 27 skal gjelde inntil IKS eventuelt blir vedtatt i de deltagende kommuner.

Historikk

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 16 stiller krav til kommunene om å knytte seg til den fastsatte nødalarmeringssentralen. Sør-Trøndelag 110-sentral består av 26 deltakerkommuner. Formålet til Sør-Trøndelag 110-sentral er å ta i mot og formidle til rett brannvesen eller andre som skal aksjonere, alle varslinger, meldinger eller alarmer om akutte hendelser, og støtte de som er i aksjon.

Trøndelag brann- og redningstjeneste (TBRT) ble opprettet som IKS av tre kommuner fra 1.1.2008; Malvik, Klæbu og Trondheim (Bystyrevedtak 26.4.2007, sak 31/07). Ved overgang til TBRT IKS ble deltakelse i og drift av Sør-Trøndelag 110-sentral med inn som en avdeling i selskapet og dermed underlagt brannsjefens ledelse og styring.

TBRT IKS er i dag et selvstendig selskap bestående av syv eierkommuner. Strukturen med at Sør-Trøndelag 110-sentral er en del av TBRT IKS medfører at det er TBRT IKS som i dag i praksis "styrer" Sør-Trøndelag 110-sentral, og ikke de 26 deltakerkommunene.

Forholdet til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har i flere år arbeidet for større og mer robuste enheter i brann- og redningsvesenet og ved 110-sentralene. I brev av 31.1.2013 ble det varslet vedtak om en felles organisering av 110-sentralene i politidistriktene Sunnmøre, Nordmøre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag samt kommunene Os i Hedmark, Vanylven og Bindal, med 110-sentral lokalisert i Trondheim. DSB sier i nytt brev av 19.3.2014 at direktoratet avventer videre omorganiseringsprosess for 110-sentralene i påvente av Justis- og beredskapsdepartementets behandling av klagesak fra kommunene i Telemark politidistrikt vedrørende deres 110-tilknytning. En eventuell videre prosess avventes til Stortinget har fattet en beslutning om fremtidig politidistriktsstruktur.

Konsekvenser av årsmøtevedtaket

Dagens organisering av 110-sentralen er ikke i samsvar med kommuneloven § 27. Selv om de berørte deltakerkommunene starter en umiddelbar utredning mot etablering av IKS vil dette, slik det fremgår ovenfor, ta tid. Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra samarbeidsutvalget i Sør-Trøndelag 110-sentral (SA) som i samarbeid med Trondheim kommune har jobbet frem et forslag til organisering av 110-sentralen i henhold til kommuneloven § 27. Organisering i samsvar med kommuneloven § 27 rydder opp i eierstruktur ved at man får en klar linje fra årsmøtet, via styret (SA) og til daglig leder. Dette gir de 26 deltakerkommunene, eierne, det verktøy de må ha for å styre selskapet og egen økonomi.

Årsmøtevedtaket om konstellasjon etter kommuneloven § 27 medfører ingen økte utgifter, eller endrede økonomiske forutsetninger.

Ny samarbeidsavtale er tenkt å erstatte eksisterende avtale. Den nye avtalen med vedtekter har vært på høringsrunde i SA. Se vedlegg 1 for ny samarbeidsavtale og vedlegg 2 for nye vedtekter.

Saksvurdering:**Vegen videre**

Signaler fra DSB tyder på en sammenslåing av 110-sentraler i framtiden. Rådmannens vurdering er at IKS vil være en naturlig organisasjonsform. Det ble på årsmøtet 29.4.2014 vedtatt en umiddelbar igangsetting av arbeid med å utrede IKS for Sør-Trøndelag 110-sentral. Til det formål skal samarbeidsutvalget nedsette en prosjektgruppe som skal jobbe med utredning av IKS. Utredningen skal være avsluttet til årsmøtet 2015. Dersom årsmøtet vedtar at man ønsker å etablere et IKS vil det fremmes likelydende sak med forslag til innstilling om etablering av IKS til samtlige kommunestyrer i deltakerkommunene.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at kommunestyret sier opp eksisterende samarbeidsavtale for Sør-Trøndelag 110-sentral slik den fremgår av saken, og at kommunestyret vedtar ny samarbeidsavtale med vedtekter for Sør-Trøndelag 110-sentral slik den fremgår av saken og dets vedlegg 1 og 2. Ny samarbeidsavtale skal gjelde inntil en eventuell etablering av IKS. Ny samarbeidsavtale og nye vedtekter skal ha virkning fra 1.1.2015.

Videre anbefaler rådmannen at arbeidet med å utrede IKS for Sør-Trøndelag 110-sentral igangsettes umiddelbart.

Innstilling:

1. Kommunestyret sier opp eksisterende samarbeidsavtale for Sør-Trøndelag 110-sentral slik den fremgår av saken.
2. Kommunestyret vedtar ny samarbeidsavtale med vedtekter for Sør-Trøndelag 110-sentral slik den fremgår av saken og dets vedlegg 1 og 2. Ny samarbeidsavtale skal gjelde inntil en eventuell etablering av IKS.
3. Ny samarbeidsavtale og nye vedtekter skal ha virkning fra 1.1.2015.
4. Kommunestyret vedtar at arbeidet med å utrede IKS for Sør-Trøndelag 110-sentral igangsettes umiddelbart.

Utskrift til:

Sak 34/14

TILDELING AV ENERETT PÅ SEPTIKTØMMING OG BEHANDLING AV KOMMUNALT SLAM

Arkiv: Arkivsaksnr.: 14/929	Saksbehandler: Inge Ryen
Behandling av saken: Saksnr. Utvalg 34/14 Kommunestyret	Møtedato 30.10.2014

Vedlegg:**Andre dokumenter i saken:****Relevante dokumenter**

1. Kommunedelplan for Avfall og miljø 2014 – 2017 for Holtålen, Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal og Engerdal kommune. Vedtatt i Alvdal kommunestyre 26.9.2013, Tynset kommunestyre 1.10.2013, Tolga kommunestyre 20.6.2013, Os kommunestyre 31.10.2013, Folldal kommunestyre 19.9.2013.
2. Forskrift for husholdningsavfall og slam i kommunene Engerdal, Alvdal, Tynset, Tolga, Os og Holtålen. Vedtatt i Alvdal kommunestyre 22.6.2006, Tynset kommunestyre 20.6.2006, Tolga kommunestyre 21.6.2006, Os kommunestyre 29.6.2006, Folldal kommunestyre 15.6.2006.
3. Vedtekter for Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap AS, vedtatt 31.5.2002 med endringer senest 13.6.2008.
4. Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
5. Lov om offentlige anskaffelser (Anskaffelsesloven)
6. Forskrift om offentlige anskaffelser

Kortfattet sammendrag

Forurensningsloven pålegger kommunen å sørge for tømning av mindre renseinnretninger og oppsamlingstanker. Videre pålegges kommunen å ha opplag eller behandling av kloakkslam samt plikt til å motta slikt slam. Tømmeplikten ivaretas gjennom kontrakt med Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap AS (FIAS). Kontrakten utløper 31.3.2015. Behandlingen av slam fra mindre renseinnretninger og oppsamlingstanker samt av slam fra kommunens rensaneanlegg utføres også av FIAS. Disse oppgavene er ikke kontraktsfestet. Kommunen må ta stilling til framtidig løsning av disse oppgavene. Det er ikke relevant for kommunen å utføre dette i egen regi. Regelverket for offentlige anskaffelser legges til grunn. Ordinær konkurranseutsetting er ikke optimal løsning for disse oppgavene. Kommunen eier FIAS sammen med ni andre kommuner i regionen. Hovedformålet med FIAS er å ivareta eierkommunenes lovpålagte oppgaver innen renovasjon, avfallshåndtering og avfallsbehandling. I tillegg er muligheten åpnet for at FIAS kan forestå septiktømming og slambehandling for eierkommunene.

Handlingsplanen i "Kommunedelplan for avfall og miljø 2014-2017" gir kommunen ansvar for å vurdere tildeling av enerett for septik og kommunalt næringsavfall til FIAS. Rådmannen går inn for å benytte unntaksbestemmelsen i anskaffelsesforskriften til å tildele FIAS enerett på tømming av mindre renseanlegg og oppsamlingstanker og behandling av slam fra disse og fra kommunale renseanlegg.

Saksopplysninger:

Fem kommuner – Os, Tolga, Tynset, Alvdal og Folldal – har til vurdering å tildele enerett på tømming av mindre renseanlegg og oppsamlingstanker og behandling av slam fra disse og fra kommunale renseanlegg (ikke slambehandling i Folldal) til FIAS.

Lovpålegget

Både tømming av slamavskillere (septiktanker), oppsamlingstanker for sanitært avløpsvann m.v. og mottak og behandling av kloakkslam er oppgaver som kommunen er pålagt gjennom forurensningsloven. I § 26 står det uttrykkelig "*Kommunen skal sørge for tømming av mindre renseanlegg som slamavskillere og samlekkummer for avslamming av sanitært avløpsvann og overvann. Det samme gjelder for oppsamlingstanker med ubehandlet sanitært avløpsvann.*" Og i § 29 heter det "*Kommunen skal ha anlegg for opplag eller behandling av husholdningsavfall og kloakkslam og ha plikt til å ta imot slikt avfall og slam.*" Med hjemmel i forurensningsloven har kommunene i regionen fastsatt lokal forskrift om husholdningsavfall og slam som angir nærmere regler for virkeområde, tvungen tømming, tømmefrekvens, abonnentens plikter, gebyrplikt m.m.

Nåværende løsning

Kommunens kontrakt med FIAS på innsamling, avvanning og transport av septikslam utløper 31.3.2015. Kontrakten ble inngått med Reco AS i 2007 etter forutgående anbudskonkurranse. Kommunene Alvdal, Tynset, Tolga, Os og Engerdal gikk sammen om felles anbudskonkurranse. Engerdal kommune inngikk egen kontrakt med lokal operatør. Oppstart var 1.4.2007. Oppdraget omfatter tømming, avvanning og transport av septikslam fra separate anlegg, tette anlegg og kommunale renseanlegg. Slammet transporteres til Torpet i Tolga. Kontrakten ble overført til FIAS i forbindelse med at FIAS kjøpte Reco AS og fusjonert det inn i 2011. Kontrakten var inngått for seks år med opsjon for to års forlengelse. I Folldal kommune gjelder ordning med tømming av alle anlegg og stasjonær avvanning. Slammet transporteres til kommunens anlegg Brattbakken og legges ut i ranker. FIAS utfører oppdraget for kommunen basert på en prismatrise som reguleres årlig. Kommunen står selv for slambehandlingen.

De senere år har kommunen sendt slammet fra kommunens renseanlegg til behandling ved FIAS' slambehandlingsanlegg på Torpet i Tolga. Miljømyndighetenes krav til slambehandling har blitt strengere. Anlegget på Torpet er det eneste i regionen som har godkjenning for behandling av avløpsvann. Det er ikke inngått kontrakt med FIAS om denne behandlingen. Prisen er fastsatt av FIAS og reguleres årlig.

Nedenfor en oversikt over antall anlegg i hver kommune samt verdien av tømming, avvanning og transport og av behandlingen av dette slammet. På grunn av stor variasjon i tømmefrekvens mellom anlegg (6 til 48 måneders intervall) er det benyttet gjennomsnittstall for årene 2012 og 2013. Slambehandling omfatter også slam fra kommunale renseanlegg. Beløpene er avrundet.

Kommune	Antall private anlegg	Årlig verdi tømming og transport	Årlig verdi behandling av slam	Merknad
Alvdal	534	360 000	705 000	Kommunen står selv for transporten av slam fra renseanlegg til Torpet
Tynset	977	850 000	500 000	
Tolga	222	225 000	85 000	Kommunen står selv for transporten av slam fra renseanlegg til Torpet
Os	422	375 000	210 000	

Folldal	412	530 000	-	
SUM	2 567	2 340 000	1 500 000	

Bruk av FIAS

Kommunen eier FIAS sammen med ni andre kommuner i regionen. Hovedformålet med FIAS er å ivareta eierkommunenes lovpålagte oppgaver innen renovasjon, avfallshåndtering og avfallsbehandling. I tillegg har eierne åpnet muligheten for at FIAS kan forestå septiktømming og slambehandling for eierkommunene. Formålsparagrafen (§ 2) tredje og fjerde avsnitt lyder slik *"Selskapet har også mulighet til å forestå septiktømming i eierkommunene"* og *"Selskapet har også mulighet til å motta og behandle kloakkslam fra eierkommunene"*.

Alle kommunene har tildelt FIAS enerett på husholdningsavfallet (unntatt innsamling i Stor-Elvdal og Røros som disse kommunene utfører i egen regi).

Hver av kommunene bak FIAS vedtok i 2013 likelydende "Kommunedelplan for avfall og miljø 2014 – 2017". Denne har hovedfokus på avfallshåndtering, men i handlingsplanen er tatt inn et tiltak (tiltak nr. 9) *"Vurdere tildeling av enerett for septik og kommunalt næringsavfall til FIAS"*. Den enkelte kommune er ansvarlig for tiltaket. Kommunalt næringsavfall er ikke relevant å ta opp i denne sammenheng. Derimot er det relevant å inkludere slambehandling da det er nær sammenheng mellom tømming og behandling av slam.

Regelverket for offentlige anskaffelser

I utgangspunktet skal alle anskaffelser som en kommune foretar følge reglene i anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften, jf. lov om offentlige anskaffelser §3 og anskaffelsesforskriften §1-3(1). Anskaffelser innenfor renovasjonssektoren og VA-sektoren som tømming av septik og behandling av kommunalt slam vil derfor i utgangspunktet være anskaffelser omfattet av prosedyrereglene inntatt i anskaffelsesforskriften.

Bestemmelsen om tildeling av enerett finner vi i anskaffelsesforskriften §1-3(2)h. Her er beskrevet visse vilkår som må være tilfredsstillende for at det skal kunne tildeles enerett.

Saksvurdering:

Saksvurderingen tar utgangspunkt i avfallsplanens tiltakspunkt om å vurdere tildeling av enerett for septiktømming til FIAS. Kommunen har to andre løsningsmuligheter som også må inngå i vurderingen.

Egenregi, dvs. kommunen utfører oppgavene med egne ressurser. Dette er lite aktuelt da kommunen verken har kompetanse, anlegg eller utstyr som er egnet for oppgaven. Det kan være aktuelt å forestå noe transport av slam fra renseanlegg til behandlingsanlegget med egne ressurser. Dette kan det i så fall tas hensyn til i oppdragsbeskrivelsen.

Ordinær konkurranseutsetting. FIAS er det eneste lokale firmaet som kan tilby både septiktømming (avvanning og slamsuging) og slambehandling. Det finnes flere lokale aktører som kan utføre slamsuging. I tillegg er det noen regionale og nasjonale firma som vil kunne være interesserte i septiktømming. Det er ikke stor konkurranse i dette marked, og prisene varierer en god del. Slam er ømfintlig for lang transport, og derfor er lokal behandling mest aktuelt. En komplett løsning som både omfatter septiktømming og slambehandling vil uansett innbefatte FIAS på en eller annen måte. Etter rådmannens vurdering er det i praksis lite å hente på å konkurranseutsette septiktømming og slambehandling.

Mye taler for å se nærmere på muligheten til å tildele FIAS enerett på både septiktømming og slambehandling. Dette er i tråd med hva kommunen som eier i FIAS har ment med selskapet, jfr. formålsparagrafen.

En nærmere vurdering av tildeling av enerett til FIAS må omfatte både om vilkårene for tildeling av enerett kan imøtekommes, og om konsekvensene for noen av kommunens viktige perspektiver.

Vilkår for tildeling av enerett

For at enerett skal kunne tildeles må de fire vilkårene som er oppstilt i anskaffelsesforskriftens § 1-3 (2)h imøtekommes:

1. *Organet som tildeles kontrakten må selv være en offentlig oppdragsgiver som definert i anskaffelsesforskriften §1-2.*
 Kravet er at FIAS ("organet") tjener allmenhetens behov, ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter, er et selvstendig rettssubjekt og har styringsorganer hvor minst halvparten av medlemmene er oppnevnt av kommuner. FIAS imøtekommer klart alle disse kravene.
2. *Det må være tale om et tjenestekjøp.*
 Både tømning av slamavskillere (septiktanker), oppsamlingstanker for sanitært avløpsvann m.v. og mottak og behandling av kloakkslam er opplagt tjenestekjøp.
3. *Organet må ha fått tildelt en enerett på vedkommende tjenesteområde i henhold til lov, forskrift eller administrativt vedtak som er kunngjort.*
 Vedtaket om enerettstildeling må foretas av kompetent organ i kommunen, typisk kommunestyret. Vedtaket må være klart, entydig og avgrenset med hensyn til oppgaven som FIAS skal ha enerett til å utføre, og det må fremgå at tjenesten skal kompenseres i tråd med retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale behandlingstjenester. Sist og ikke minst må vedtaket kunngjøres. Dette kan f.eks. gjøres på kommunens hjemmeside. I tillegg kan man også kunngjøre at enerett vil bli tildelt (intensjonskunngjøring – anskaffelsesforskriften § 18-3a).
4. *Tildelingen må være forenlig med EØS-avtalen.*
 Det viktigste her er at tildelingen må kunne begrunnes som "tungtveiende allmenne hensyn", og ikke alene rent økonomiske. Forhold som tar hensyn til miljøforhold, beredskap, leveringssikkerhet, sikring av stabil drift og sikring av investeringer faller inn under "tungtveiende allmenne hensyn".
 Det er ingen tvil om at tømning av slamavskillere (septiktanker), oppsamlingstanker for sanitært avløpsvann m.v. og mottak og behandling av kloakkslam ivaretar viktige miljø- og hygieneaspekter. FIAS er et kommunalt eid selskap som ingen utenforstående kan flytte, endre eller avvikle. Det bidrar klart til leveringssikkerhet og stabil drift. FIAS har også foretatt investeringer i anlegg, materiell og kompetanse som vil være sikret ved en enerettstildeling.

Konklusjonen er at tildeling av enerett på tømning av mindre renseinnretninger og oppsamlingstanker og behandling av slam fra disse og fra kommunale renseanlegg til FIAS er i overensstemmelse med anskaffelsesregelverkets krav.

Konsekvenser

Kommunen er ansvarlig for at disse oppgavene utføres. I det følgende drøftes mulige konsekvenser for noen perspektiver som er viktige for kommunen:

1. *Kundeperspektivet*

Kommunens forskrift for husholdningsavfall og slam regulerer de overordnede forhold for slamtømning. Dette gjelder også abonnentens (kundens) rettigheter og plikter. Mer detaljerte bestemmelser om hvordan oppgavene skal løses, herunder kundekontakt, klagehåndtering m.m., må fastsettes i en

oppdragsbeskrivelse. Det vil være på samme måte som i en kontrakt etter en anbudskonkurranse. FIAS er en godt kjent aktør i regionen som kundene allerede har et forhold til. Det kan vurderes som positivt for kundene.

2. Beredskapsperspektivet

Også her må oppdragsbeskrivelsen fastsette krav til beredskap, responstid, utstyr, kompetanse m.m. FIAS er lokalisert sentralt i regionen (Tolga) med oppdatert utstyr, gode lokaliteter og eget behandlingsanlegg. Andre aktører i septikmarkedet kjører gjerne svært intensivt i en kort periode for så å flytte til neste kommune/region. Krav om lokal tilstedeværelse eller korte responstider kan koste dyrt.

En lokal aktør med utstyr og kompetanse innen spyling og suging kan være nyttig for kommunen også i andre sammenhenger, f.eks. ved brudd på vann- og avløpsledninger, oversvømmelse, tining av rør m.m.

Beredskap innen slamhåndtering kan også komme til nytte ved havari innen f.eks. næringsmiddelindustri eller næringsmiddeltransport.

Man må til Elverum/Hamar-området eller Trondheimsområde for å finne utstyr og kompetanse tilsvarende det FIAS besitter innen septik og slambehandling. Noen mindre lokale aktører finnes spredt i regionen.

3. Økonomiperspektivet

Tildeling av enerett på disse oppgavene medfører at FIAS må utføre dette til selvkost. I seg selv er ikke det noen garanti for riktig prisnivå eller prisutvikling. Påvirkningsmuligheten ligger i kommunens eierskap i selskapet og eventuelle avtalte kontaktmøter. Med utgangspunkt i prisene på de oppdrag FIAS i dag utfører (Alvdal, Tynset, Tolga og Os) har selskapet beregnet nye selvkostpriser. Her antydes det at prisene på tømning, avvanning og transport kan øke med noe over 20 %, men at prisene på slambehandling vil reduseres med litt under 20 %. Årsaken er at den forventede økningen i anlegg som skulle avvannes ikke har slått til. Det har blitt flere anlegg som må tømmes helt.

Konsekvens for klima og miljø

Lokal behandling gir minst mulig transport.

Lokal behandling/anlegg i nærområdet gir også en bedre kontroll på ytre miljøpåvirkninger.

Innstilling:

1. FIAS tildeles enerett på tømning av mindre renseinnretninger og oppsamlingstanker og behandling av slam fra disse og fra kommunale renselanlegg. Enerettstildelingen kunngjøres på kommunens hjemmesider.
2. Begrunnelsen for tildelingen er basert på best mulig ivaretagelse av miljø- og hygieneaspekter, leveringssikkerhet, stabil drift og sikkerhet for investeringer i anlegg, utstyr og kompetanse.
3. Rådmannen gis fullmakt til å utarbeide en oppdragsbeskrivelse.
4. Tjenestene godtgjøres i tråd med regelverket for beregning av selvkost for kommunale behandlingstjenester.

Utskrift til:

Arkiv: 020

Arkivsaksnr.: 14/369

Saksbehandler:

Arne Svendsen

Behandling av saken:

Saksnr. Utvalg

35/14 Kommunestyret

Møtedato

30.10.2014

Vedlegg:

Andre dokumenter i saken:

08.04.2014 REGJERINGENS KOMMUNEREFORM - PROSESS I FJELLREGIONEN

05.08.2014 UTREDNING OM KOMMUNESAMMENSLÅING - KOMMUNESTRUKTUR KOPI AV BREV TIL FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG

Saksopplysninger:

Regjeringen la 14. mai 2014 frem kommuneproposisjonen 2015 som inneholdt en meldingsdel om kommunereformen. I meldingsdelen beskrives viktige utviklingstrekk, mål for reformen, en plan for gjennomføringen av reformprosessen og virkemidler i reformen.

Kommunal- og forvaltningskomiteen la 12. juni frem sin innstilling (Innst. 300 S (2013–2014)) om kommuneproposisjonen 2015. Saken ble behandlet i Stortinget 18. juni.

Stortingets behandling viser at det er flertall på Stortinget for en reform. Dette innebærer enighet om behovet for å endre kommunestrukturen, hvilke mål som skal settes for reformen og hvilke økonomiske virkemidler som skal gjelde.

Regjeringen satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som fikk i oppdrag å «foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene». På «fritt faglig grunnlag» skulle utvalget «gjennomgå og foreslå prinsipper og kriterier for en ny kommuneinndeling.» Nærmere presisert ble det sagt at kriteriene for eksempel kunne være «knyttet til økonomisk robusthet, bo- og arbeidsmarkedsregioner og forutsetninger for god oppgaveløsning (herunder kapasitet, effektivitet, kompetanse, og størrelse på fagmiljø). Utvalget skal vurdere geografiske og lokale forhold som avstander, bosetting, kultur, herunder samisk språk og kultur. I mandatet understrekes at målet for reformen er å sikre et sterkt lokaldemokrati.»

(.....)

«Kriteriene skal i sum ivareta kommunenes fire funksjoner som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver. Kriteriene skal benyttes på lokalt, regionalt og sentralt nivå som grunnlag for å vurdere kommunesammenslåing og en ny kommunestruktur.»

Ekspertutvalgets oppdrag omfatter fremleggelse av to rapporter: delrapport pr 24 mars 2014 hvor det tas utgangspunkt i dagens oppgaver i kommunene. Det er forutsatt lagt til grunn at alle kommuner skal løse lovpålagte oppgaver selv. Dvs at generalistkommuneprikket skal videreføres. Sluttrapporten skal fremlegges innen 1. desember 2014. Her skal det vurderes hvilke kriterier som bør oppfylles for å ivareta mulige nye oppgaver.

Reaksjonene på den fremlagte ekspertutredningen del 1 og anbefalingene som fremmes, har fra distriktskommunenes side vært overveiende negative. Sammen med signalene fra

regjeringen om bruk av tvang for gjennomføringen av reformen, har dette også utløst nokså klare politiske utsagn fra ordførernivået i vår region om avvisning av reformen. Sterkest reaksjon har det generelt vært mot anbefalingen om at «kommunene bør ha minst 15.000 – 20.000 innbyggere for å sikre god oppgaveløsning.»

Tross reaksjonene mot anbefalingene og en viss inkonsistens mellom faktagrunnlag og konklusjoner, inneholder rapporten en nær oppdatert og god oversikt over relevant kunnskapsgrunnlag.

De anbefaler ti kriterier som er rettet mot kommunene og to kriterier rettet mot staten:

Kriteriene for kommunene:

1. tilstrekkelig kapasitet
2. Relevant kompetanse
3. Tilstrekkelig distanse
4. Effektiv tjenesteproduksjon
5. Økonomisk soliditet
6. Valgfrihet
7. Funksjonelle samfunnsutviklerområder
8. Høy politisk deltakelse
9. Lokal politisk styring
10. Lokal identitet

Kriterier for staten:

11. Bred oppgaveportefølje
12. Statlig rammestyring

Utvalgets oppsummerende anbefalinger er følgende:

1. Kommunene bør ha minst 15.000 – 20.000 innbyggere for å sikre god oppgaveløsning.
2. Kommunestrukturen bør i større grad nærme seg funksjonelle samfunnsutviklingsområder.
3. Staten bør redusere detaljstyringen og ordninger for politisk deltakelse bør videreutvikles for å sikre gode og slagkraftige demokratiske arenaer.

Den første av disse anbefalingene har møtt sterkt kritikk ut fra blant annet en oppfatning om kriteriet ser bort fra bosettingsstruktur og avstander i distriktene.

I kommuneproposisjonen som ble lagt frem i midten av mai, redegjør regjeringen nærmere for behovet for en kommunereform, målene for reformen og plan for gjennomføring av reformen. Det forutsettes en oppstart av regionale prosesser høsten 2014. Disse skal avsluttes ved utgangen av 2016. Fylkesmennene har ansvar for å igangsette prosessene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker at prosessene skal gjennomføres i samarbeid mellom fylkesmannen og KS. Både fylkesmannen og KS vil bli tildelt midler for dette arbeidet.

Regionalt arbeid med kommunereformen

På møte i regionrådets arbeidsutvalg 14. januar ble det valgt en gruppe bestående av ordførere og rådmenn, i alt 5 personer, med regionrådgiver som sekretær. Denne gruppa, som fikk i oppgave å utarbeide forslag til en prosess for arbeidet med kommunereformen, la frem et notat 10. mars 2014. Gruppa foreslo følgende elementer i en oppstartsprosess: oppdatering av oversikten over interkommunale samarbeidsordninger, faktainformasjon om regjeringens arbeid/runde med kommunene om eventuelle behov for statistikk m.m., invitasjon til fellesmøte for alle kommunestyrerepresentanter i regionen, behandling i arbeidsutvalget i april måned av forslag til kommunene om veien videre. Av notatet som ble fremlagt, fremgår det at det var samstemt oppfatning kommunene imellom under arbeidsutvalgets drøftinger i januar om at «kommunene i Fjellregionen bør

arbeide aktivt med denne problemstillingen og ikke avvente regjeringens bebudede omtale av kommunereformen i kommuneproposisjonen 2015.»

Med bakgrunn i arbeidsgruppas arbeid og notat, ble det avholdt et felles møte for kommunestyrene i regionen på Os 17. mars d.å. I dette møtet ble fokuset mest knyttet til regionens utfordringer (demografi, arbeidsplasser, kompetanse, infrastruktur m.m.) og utvikling av samarbeid for å møte disse utfordringene. De fleste av de som ytret seg om kommunesammenslåing uttrykte skepsis, men noen få av de som hadde ordet mente det ville være riktig å slå sammen kommuner også i vår region.

Arbeidsutvalget i Regionrådet fattet følgende vedtak i sitt møte 02.04.14:

«Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen anbefaler kommunene å ta stilling til om det skal iverksettes et utredningsarbeid i forhold til bebudet kommunereform. Det oppfordres spesielt til at det tas stilling til om kommunen skal gjennomføre en utredning på egenhånd, sammen med en eller flere andre kommuner og hva mål og innhold i en eventuell utredning skal være. Det bes om tilbakemelding til regionrådet innen utgangen av juni for vurdering av videre arbeid.»

I tråd med regionrådets bestilling om at kommunene skulle ta stilling til om det skal iverksettes et utredningsarbeid i forhold til bebudet kommunereform, har dette blitt drøftet i rådmannsforumet ved flere anledninger. I rådmannsmøte 25 august, ble det enighet om å utarbeide en felles saksframstilling i saken som sendes alle 8 kommunene i Fjellregionen.

3. september ble det avholdt AU- møte i regionrådet der fylkesmennene fra Hedmark og Sør-Trøndelag deltok. Fra fylkesmannens side ble følgende signalisert i møtet:

- Viktig at det gjennom prosessen fokuseres på framtidig tjenestetilbud hos kommunene, og at en strukturdiskusjon kommer som et «virkemiddel» for å løse framtidens kommunale tjenesteproduksjon på best mulig måte.
- Fylkesmennene i Hedmark og Sør-Trøndelag ønsker å forholde seg til Regionrådene underveis i prosessen.
- Det ble signalisert at Fylkesmennene ville bidra økonomisk i arbeidet med å utarbeide nødvendige tallgrunnlag, analyser og lignende.
- Fylkesmennene i Hedmark og Sør-Trøndelag vil underveis i prosessen ha en tett dialog mht. at Fjellregionen har kommuner på begge sider av fylkesgrensa.

Prosesen i tida framover

Vedtaket om sammenslåing som fattes av kommuner innen sommeren 2016, vil inngå i en samlet proposisjon til Stortinget om ny kommunestruktur våren 2017. Disse sammenslåingene vil iverksettes fra senest 1. januar 2020.

Engangskostnader.

I kommunereformen vil departementet gjøre dekningen av engangskostnader ved en sammenslåing mer forutsigbar for kommunene, og unngå mange og tidkrevende søknadsprosesser. Derfor legges det opp til at kommuner som slår seg sammen i reformperioden får dekket engangskostnader ved sammenslåingen etter en standardisert modell. Beløpet varierer mellom 20 og 65 mill. kr. avhengig av antall kommuner og antall innbyggere som er involvert i sammenslåingen. Beløpet utbetales etter nasjonalt vedtak om sammenslåing.

Reformstøtte

Kommuner som slår seg sammen vil få reformstøtte. Reformstøtten går til alle sammenslåtte

kommuner med vedtak i reformperioden, med et minstebeløp på 5 mill. kroner per sammenslåing. Støtten er differensiert etter innbyggertall. Maksimalt beløp er 30 mill. kroner for de mest folkerike sammenslåingene. Stortinget har bedt regjeringen om å komme tilbake til innretningen på reformstøtten for kommuner som etter sammenslåing får under 10 000 innbyggere, jf. Innst. 300 S (2013-2014). Regjeringen vil komme tilbake med forslag til dette i forbindelse med statsbudsjettet 2015. Utbetalingen blir gitt uten ytterligere søknad fra kommunene, og utbetales på tidspunktet for sammenslåingen.

I tillegg videreføres dagens ordning med inndelingstilskudd, dvs at de sammenslåtte kommunene vil som en ny enhet beholde tilskudd som om de fortsatt var to eller flere kommuner i 15 år, - før inndelingstilskuddet trappes ned over 5 år. (Rettes opp, nye tall)

De øvrige virkemidlene som fremgikk av kommuneproposisjonen var statlig lånegodkjenning, hjemmel om pålagt interkommunalt samarbeid og avvikling av samkommunen.

Innstillingen fra kommunal- og forvaltningskomiteen komiteen var delt. Representantene for Høyre, Frp, Krf og Venstre støttet regjeringens opplegg. Arbeiderpartiet sluttet seg også til disse partier når det gjaldt synet på at alle landets kommuner inviteres til å «delta i prosesser med sikte på å vurdere og avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner.» Arbeiderpartiet støttet komitéflertallets syn på at det er behov for endringer i kommunestrukturen, men støttet ikke regjeringens bruk av «tvang». Partiet ga derfor ikke sin støtte til kommunereformen slikt den ble lagt frem.

Senterpartiets og Sosialistisk venstrepartiets medlemmer i komiteen avviste regjeringens opplegg og mente at rammene som ble lagt for reformen er for snevre i forhold til kommunenes mangfoldige rolle i samfunnet, blant annet som samfunnsutvikler. De fremmet derfor et forslag om å be regjeringen foreta en kartlegging av kommunenes betydning for bosetting i hele landet og konsekvenser av forslag om store endringer i kommunestrukturen.

Samtlige partier gikk inn for at det foretas en gjennomgang av oppgaver på det regionale nivået i sammenheng med en kommunereform.

Saksvurdering:

Samarbeidet i Fjellregionen over tid:

Det politiske samarbeidet i fjellregionen har vært en relativt stabilt ramme for felles interessepolitikk og for utvikling av ulike institusjonelle samarbeidsordninger i omkring 20 år. Men samarbeid i denne regionen har en tradisjon som en lengre enn dette, - og som i vesentlig grad er knyttet til gruver og smeltehytter med tilhørende skogdrift og transport over mer enn 200 år. Både som felles nedslagsfelt for lokale presseorganer og som område for organisering av idrett og annen frivillighet har dette stått seg opp til vår tid. Det ble imidlertid i noen grad brutt opp som følge av «den nye fylkeskommunen» med utvidet ansvar med virkemidler/tilskudd innen ulike områder fra midten av 1970-tallet. Blant annet tilpasset idrettskretsorganiseringen og mange sær-idrettskretser seg fylkesgrensene, slik at eksempelvis Nord-Østerdal idrettskrets sine idrettslag i regionen (fra Haltdalen i nord til Alvdal og Folldal i sør) endte i henholdsvis Hedmark og Sør-Trøndelag idrettskretser.

Løftet i politisk samarbeid i regionen fra tidlig 1990-tall og etableringen av regionrådet var imidlertid sterkt støttet av både Hedmark fylkeskommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Over tid har de to fylkeskommunene hatt varierende engasjement og deltakelse i tiltak og prosjekter i regionen. Den største utfordring knyttet til fylkeskommunenes deltakelse er ulike tilnærminger og strategier for regional utvikling og den manglende evnen det tidvis har vært til å koordinere seg der kommunene i regionen har ønske å ha fylkeskommunene med på tiltak om prosjekter på tvers av fylkesgrensen. Det stilles imidlertid ingen spørsmål fra fylkeskommunene ved behovet for og riktigheten av å samarbeide over fylkesgrensen.

Det finnes ingen gode grunner for at sammenslåingsdiskusjoner og gjennomføring av felles prosesser ikke skal foregå på tvers av fylkesgrensen. I dag utgjør fjellregionen i mange henseende en funksjonell region med to sterkt integrerte primære bo - og arbeidsmarkedsregioner (omkring Røros og Tynset) som det konstituerende elementet. Denne strukturen forsterkes blant annet av mobilitet og økonomisk aktivitet knyttet til vare- og tjenestemarkedet.

Samarbeid om interessepolitikk, utviklingsoppgaver og tjenesteproduksjon har vært økende. Samarbeidsintensiteten innenfor denne regionen er i dag vesentlig større enn samarbeidsintensiteten over regionens grenser i alle retninger. Innenfor regionen er det imidlertid skiftende konstellasjoner med 2 kommuner og oppover.

En diskusjon som vekker følelser:

Diskusjon om kommunestruktur vekker følelser. Det går ikke an å late som sammenslåings spørsmål bare lar seg løse gjennom rasjonelle argumenter. Derfor skal en ha respekt for det noen måtte kalle irrasjonelle argumenter i en prosess. Samtidig kan det være viktig for alle parter å utfordre det syn en i utgangspunktet har ved å trenge inn i andres argumenter og ikke bare lete etter argumenter som støtter eget syn. Det finnes forskningsrapporter som både kan begrunne opprettholdelse av dagens kommunestruktur og rapporter som begrunner endringer.

Dagens kommunestruktur har stor sett levd i 50 år, er den egnet til å løse utfordringene vi står ovenfor den neste 50 årene?

Det kan synes nokså paradoksalt at kommunestrukturen har gjennomgått forholdsvis små endringer de siste 50-årene, til tross for at mobilitet, bosettings- og næringsstruktur og ikke minst kommunenes oppgaveportefølje i løpet av denne perioden har endret seg radikalt. I dag er det vesentlig større mobilitet på tvers av både en, to og tre kommunegrenser enn det var innenfor grensene av en kommune på 1960-tallet. Kommunenes ansvar og oppgaver, når det eksempelvis gjelder krav til fagkompetanse og spesialisering har nærmest eksplodert i løpet av 1990- og 2000-tallet. I et slikt lys må kommunestrukturen betraktes som overmoden i forhold til tilpasning og endringer.

Argumenter for og mot sammenslåing:

Det er fremført som et argument mot kommunereformen og endring av struktur at innbyggerne i småkommunene er de som er mest fornøyd med de kommunale tjenestene. Dersom fokuset skal være på kvaliteten på tjenestene kommunen tilbyr, hvorfor er det da nødvendig å skape større enheter, spørres det. Det er åpenbart at fornøyde innbyggere i småkommunene har sammenheng med ressurstilgang og med inntektssystemets virkemåte, - som i dag i stor grad er til småkommunenes fordel. Dersom de mindre kommunene mister noe av fordelene som ligger i systemet, er det ikke like sikkert at innbyggerne vil være like fornøyde. Uansett vil små fagmiljøer være svært følsomme i forhold til variasjoner i faglig dyktighet, service og kompetanse. Sårbarheten er stor. Både regjeringserklæringen fra Solberg-regjeringen og signaler i kommuneproposisjonen gjør det helt klart at det er ønske om å styrke de store bykommunene på bekostning av de brede lag av småkommuner.

Argumentet om tjenestekvalitet og innbyggertilfredshet i småkommunene trenger generelt heller ikke være holdbart på lang sikt mer uavhengig av ressurstilgang. En reform på grunnlag av prosesser og beslutninger i 2015 – 2017 må ha i sikte en struktur som skal stå seg om 30 – 40 år. Hva skjer med bosetting, demografi, rekruttering, teknologisk utvikling etc i et slikt tidsperspektiv som skulle tilsi at opprettholdelse av dagens kommuneenheter og kommunegrenser skulle være fornuftig eller riktig? Det er nok å nevne de utfordringene som vil knytte seg til kampen om arbeidskraften og behovene som å sikre attraktive fagmiljøer og profesjonalitet som arbeidsgiver.

Svekkelse av lokaldemokratiet og større avstand til beslutningstakerne kan være et relevant argument mot sammenslåing. At antallet politikere til dels kan endres radikalt avhengig av

antallet kommuner som går inne en ny enhet, kan neppe bety en styrking av lokaldemokratiet. Dette er et tema som også forskere påpeker. Samtidig er det ikke uviktig å se på hva slags beslutninger det vil være snakk om nærhet til og hva som kan være viktig å ha delaktighet i og påvirkning på i en større kommunal enhet. I den grad en stor del av vekst og næringsutvikling i en region skjer i senterkommuner, vil det være styrkende for innflytelse og demokrati i nabokommunene å være en del av en større kommunal enhet og delta i de politiske prosesser som ligger til grunn for viktige beslutninger med rekkevidde for et større område.

En prosess som er begrenset til interne vurderinger i en kommune av hvem en vil slå seg sammen med har begrenset verdi. Derfor må reformarbeidet skje sammen med andre kommuner og ikke nødvendigvis slik at prosessens mål eller resultat skal være at akkurat disse kommunene blir en ny enhet. Åpenhet i forhold til utfall og vekt på tillitsbygging er forutsetninger for en god prosess.

Veien videre – Prosess regionalt og i kommunene:

Pr dags dato, er det bare to kommuner, Røros og Holtålen, som har fattet vedtak ihht. til regionrådets bestilling om å ta stilling til om det skal iverksettes et utredningsarbeid i forhold til bebudet kommunereform. Denne saksframstillingen sendes som nevnt til alle fjellregionens 8 kommuner. Det presiseres at denne saken omhandler prosess og ikke resultatet av prosessen. Hva som blir konsekvensene av prosessen vil selvfølgelig de enkelte kommuner være suverene til å avgjøre. Hensikten med en felles utredning vil være å gi kommunene i Fjellregionen best mulig grunnlag til å fatte valg om framtidig ønsket kommunestruktur. Dette er en selvfølge, men det presiseres likevel. Når det gjelder selve prosessen, så vises det til proposisjonens tekst:

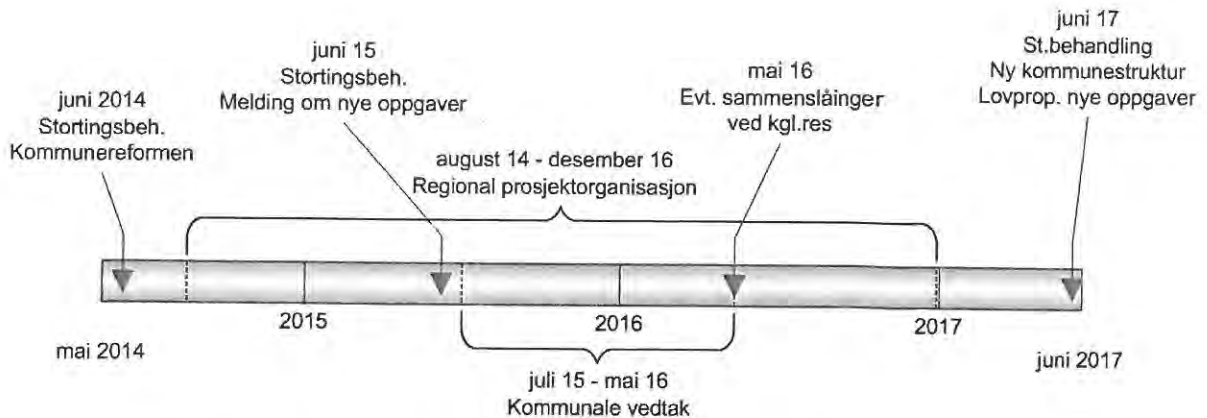
Et flertall i kommunal- og forvaltningskomiteen understreket "at det er eit utredningsansvar for alle kommunar". Departementet forstår dette slik at alle kommuner skal gå gjennom prosessen med å diskutere og vurdere sammenslåing, samt gjør vedtak innen våren 2016.

Departementet vil peke på at flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen understreker at "det er viktig at alle kommunar gjennomfører lokale prosessar knytt til kommunereforma og melder tilbake innan fristen". Videre understreker flertallet at "Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokal leiarskap".

I og med at samtlige partier på Stortinget går inn for at det foretas en gjennomgang av oppgaver på det regionale nivået i sammenheng med en kommunereform, synes det derfor å være en gjennomgående konsensus om at det gjennomføres en prosess.

Når det gjelder selve framdriften i saken, så er det lagt føringer på dette gjennom kommuneproposisjonen 2015. Det er imidlertid noe ulikt hvordan fylkesmennene i Hedmark og Sør-Trøndelag har tilnærmet seg Stortingets føringer.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har utarbeidet en egen prosjektplan for gjennomføring av kommunereformen i fylket. Denne er basert på de milepæler som er vedtatt av Stortinget. Fylkesmannen i Hedmark har ikke startet en slik prosess enda, men avventer til ansettelse av egen prosessveileder. Uansett vil prosessene i begge fylkene være basert på Stortingets føringer og det må forventes en samkjøring og koordinering fra begge disse. Dette ble også uttrykt av fylkesmennene selv i AU - møtet 3. september.

Figuren viser Stortingets vedtatte framdriftsplan for kommunereformen

Som det framgår av figuren, legges det opp til en forholdsvis rask prosess mht utredningstid.

Fra Departementet er det sagt at det vil bli gitt økonomisk støtte til en prosessveileder i hvert enkelt fylkesmannsembete fra 1. september 2014. Prosessveilederen skal bidra til å godkordinering og tilrettelegging av prosessene. Fylkesmannen vil ha arbeidsgiveransvaret for denne stillingen.

Departementet vil også lage en veileder til kommunene om hvordan de kan starte opp prosessene med å lage seg et utfordringsbilde, herunder bruk av nettsidene. Veilederne vil også inneholde råd og tips for hvordan en kan tilrettelegge for en god prosess, bl.a. om hvordan en kan involvere innbyggerne. I Hedmark er som sagt ikke dette på plass enda, men vil komme etter hvert. Følgelig vil det på nåværende tidspunkt ikke være mulig å konkretisere en detaljert prosjekt - og framdriftsplan utover det som er beskrevet fra Stortinget.

Det som det er viktig å ha fokus på i behandlingen av denne saken, er at det er svært mange elementer som kommunene kan samarbeide om i en fellesprosess. Her nevnes følgende:

- Analyse og utarbeiding av faktagrunnlag.
- Felles idé-utveksling og samarbeid om selve prosessen
- Felles kontaktpunkt mot stat og fylke.
- Bedre grunnlag for å fremme felles utfordringer til stat og fylke gjennom prosessen.
- At prosessen i seg selv kan gi grunnlag for samarbeid.
- Felles utfordringer for kommunene mht tjenesteyting og økonomi i framtida.
- Samarbeid om felles utfordringer mht demografi og geografi.

På en annen side vil det være prosesser som den enkelte kommune må ta selv. Dette vil i hovedsak gjelde det demokratiske arbeidet med høringer og folkemøter. Med andre ord, hva kommunene selv vil i denne saken, må kommunene selv finne ut av. I prosjektplanen fra fylkesmannen i Sør – Trøndelag er det lagt opp til at kommunene jobber med retningsvalg i starten av prosessen og at dette avklares i løpet av vinteren 2015. Dvs retningsvalg i forhold til hvilken retning den enkelte kommune ønsker å vurdere en eventuelt framtidig utredning/samarbeid/sammenslåing. I denne saksframstillingen er fjellregionen valgt som utgangspunkt for utredningen, men det kan være kommuner som ønsker å utrede samarbeid med andre kommuner / regioner.

Hva gjelder en organisering av utredningen, så er rådmannsutvalgets tilnærming at det vil være klokt å spille på det som til daglig er organiseringen av interkommunalt arbeid. Følgende organisering foreslås:

Styringsgruppe: AU – regionrådet.

Prosjektgruppe: Rådmannsutvalget i fjellregionen
Sekretariat: Administrasjon – regionrådet.

En slik organisering vil også være i tråd med de signaler som kom fra Fylkesmannen om at denne ønsket å forholde seg til regionene. Noe mer konkret om organisering av fellesarbeidet med kommunereformen, vil det være vanskelig å kunne si noe om nå, den gang det ikke foreligger noe mer konkret fra i saken fra Fylkesmannen i Hedmark, og at det ennå ikke er kommet noen veileder fra Kommunal og Regionaldepartementet. Når dette foreligger, bør en mer konkretisert organisering og framdriftsplan utarbeides og vedtas av kommunene.

Det viktige her er imidlertid at kommunene fatter vedtak om de ønsker å være med eller ikke i en felles utredning om kommunereformen for Fjellregionen.

I tråd med vedtatte framdriftsplan fra Stortinget, bør det tas sikte på at den felles utredningen gjennomføres innen sommeren 2015. Prosessen skal belyse og legge fram analysegrunnlag i forhold til de ti kriterier nevnes fra ekspertutvalget, slik at kommunene i etterkant kan fatte selvstendige vedtak.

Innstilling:

1. Os kommune vil delta i kommunereformprosessen i tråd med regjeringens føringer og vedtak og hvor fylkesmannen tar initiativ til igangsetting av prosessen i det enkelte fylke.
2. Os kommune mener det er naturlig at det gjennomføres en felles utredning som omfatter kommunene i Fjellregionen og vil sterkt oppfordre de øvrige kommunene om å gi sin tilslutning til dette.
3. Hensikten med en felles utredning vil være å gi kommunene i Fjellregionen best mulig grunnlag til å fatte valg om framtidig ønsket kommunestruktur.
4. Prosess og utredning gjennomføres innen sommeren 2015. Prosessen skal belyse og legge fram analyse og faktagrunnlag i forhold til de ti kriterier nevnes fra ekspertutvalget, slik at kommunene i etterkant kan fatte selvstendige vedtak.
5. Os kommune slutter seg til rådmannsutvalgets forslag til organisering og styring av utredningen:

Styringsgruppe: AU – regionrådet
Prosjektgruppe: Rådmannsutvalget i fjellregionen
Sekretariat: Administrasjon – regionrådet

Utskrift til:

Regionrådet i Fjellregionen
Kommunene i Fjellregionen